

vi har ikke stort andet at give Brødkornsarealet. At der nu er run paa Kalien, er, fordi Folk mener, deskal have noget. Jeg tror dog ikke, det er økonomisk at anvende saa megen Kali som ensidig Gødning. Man kan bruge store Mængde Fosforsyre ensidigt om Efteraaret i Haab om, at man kan faa tilstrækkelig store Mængder Chile- eller Norgessalpeter til Foraaret. Men det forekommer mig, at jeg har Hr. Pinstrup som Meningsfælle i mine bange Anelser for, at vi ikke til Efteraaret faar den Superfosfat, vi skal have. Skulde det blive Tilfældet, kan vi begge kun glæde os over, at vi har set noget for sort. Den højtærede Minister ser uhyre lyst paa Superfosfatspørgsmaalet; jeg haaber, hans Lys vil vedblive at skinne, saa at det kan lyse for os andre med.

Indenrigsministeren (Rode): Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem (Sporon-Fiedler) vilde lade være med at gengive andres Udtalelser med den Letsindighed, hvormed han nu gør det. Jeg har ikke paa nogen Maade udtalt mig lyst med Hensyn til Spørgsmaalet om Tilførsler af Gødningsstoffer, hverken Kali eller Fosfat eller Salpeter. Jeg har udtalt, at det ærede Medlem havde ikke Ret til at sige, som han sagde, at der ikke var nogen Udsigt (Afbrydelse af Sporon-Fiedler). Første Gang sagde det ærede Medlem det, jeg besvarede det nøjagtigt saaledes, som det ærede Medlem havde fremført det. Det ærede Medlem siger nu, at det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup) og han selv er fælles om ikke at kunne faa Superfosfat af den store Rigelighed, skønt jeg lige forinden har sagt, at alle ved jo, at der ikke findes Superfosfat i Øjeblikket i Landet.

Vedrørende dette Forhold har jeg et Ord at sige til det ærede Medlem fra Sæby, der udtalte sin Forvisning om, at Regeringen havde gjort alt, hvad den formaaede i denne Sag. Ja, det kan det ærede Medlem ogsaa være tryk for. Der er gjort alt, hvad der var muligt for at tilføre de Stoffer, hvoraf Superfosfat skal fremstilles. Jeg maa dog paa denne Foranledning have Lov til at fremføre, at der var et Tidspunkt, hvor Landbrugets Repræsentanter overfor dette Spørgsmaal ikke har set paa Sagen saaledes, som de nu her gennem de ærede Medlemmer fra Ærøskøbing (Sporon-Fiedler) og Sæby giver til Kende. Den 15. August 1917 havde den overordentlige Kommission taget Spørgsmaalet om Superfosfatfabrikationen frem til Overvejelse og anmodede om at fremskaffe Pristilbud paa Fabrikationen. Man ansaa den forlangte Pris for meget høj,

og man anmodede derfor om en Udtalelse fra det staaende Landbrugsudvalg om, hvorvidt det var rigtigt at gaa til denne Fabrikation, trods den høje Pris. Dette fandt Sted ved mig personlig. Det var nemlig paa det Tidspunkt, hvor Forhandlingen foregik saaledes, at jeg forelagde Sagerne for det staaende Landbrugsudvalg. Jeg forelagde da Sagen saaledes, at jeg ikke blot spurgte, om man ønskede Superfosfatfabrikationen fremmet til de daværende Priser, men jeg sagde, at hvis Prisen var for høj, vilde jeg gerne vide, om Superfosfat var af en saadan Betydning for Landbruget som Gødningsstof, at der vilde være Grund for mig til at gaa til Staten angaaende Nedsættelse af Priserne derpaa. Den 22. holdt Landbrugsudvalget Møde herom og sendte mig en Udtalelse om, at det under de forhaandenværende Omstændigheder ikke kunde tilraade Fremstilling af Superfosfat til de daværende Priser, og at Udvalget maatte fraraade, at Staten ydede Tilskud til Nedbringelse af Prisen. Efter denne Udtalelse fra det staaende Landbrugsudvalg var det mig selvfølgelig umuligt at foretage noget i August 1917 for at forsøge paa at udnytte de maaske da forhaandenværende Chancer for Fremstilling af Superfosfat. Jeg ved ikke, hvorfor det staaende Landbrugsudvalg den Gang stillede sig paa den Maade, det gjorde, men efter de Udtalelser, der er fremkommet nu, har Udvalget ikke været overmaade fremsynet. Nu er der altsaa Vanskeligheder, fordi den store Blokadesituation har medført den Konsekvens, at vi for Øjeblikket mangler disse Stoffer, og nu er det eneste Middel til at hidskaffe dem at arbejde paa enhver Maade paa at søge dem tilført ude fra og søge Vanskelighederne derved overvundet.

Maa jeg yderligere sige til det ærede Medlem fra Sæby (Pinstrup), som igen nævnedes Landboforeningernes Forslag og atter traadte saa stærkt i Skranken for dette, at naar jeg ikke har sluttet mig til Landboforeningernes Forslag, maa det ikke opfattes som et Ønske fra min Side om ikke at tage Hensyn til disse Foreningers Ønsker, men som Resultat af en Vurdering af den Situation, der forelaa, hvor Landboforeningerne havde fremsat et Forslag og Husmandsforeningerne et andet. Jeg mente, at saaledes som Stillingen forelaa, var det ubetinget rigtigt at vælge Husmandsforeningernes Forslag. Dette fik jo ganske Medhold her i Rigsdagen, idet Landboforeningernes Forslag i Virkeligheden ikke fik andet Forsvar end fra det konservative